Pre-advies met betrekking tot het burgerinitiatief hondenspeelplaats

Door mevrouw Hatzman-Vos uit Beilen is bij de gemeenteraad een, voldoende ondersteund, burgerinitiatief ingediend waarbij zij het volgende onderwerp aan de gemeenteraad voorlegt:

Het beschikbaar stellen en gebruiksklaar maken van een stukje grond ten behoeve van een hondenspeeltuin.
Het gras maaien, van dit stukje grond, opnemen in het onderhoudsschema van de Gemeente.

In de nadere toelichting wordt dit verzoek nog concreter gemaakt. Concreet wordt verwezen naar een gedeelte grond te Beilen tussen de Schapendrift en de A28 van 50x200 meter. De vraag is om dit te mogen gebruiken. Daarbij wordt ook gevraagd tweederde van de grond voor het doel gebruiksklaar te maken door dit te voorzien van gras. Tenslotte wordt aangegeven dat de gemeente het maaien van gras in de onderhoudsplanning gaat opnemen.

De gemeenteraad heeft dit initiatief voor een pre-advies aan ons college voorgelegd. Graag voldoen wij aan dat verzoek en brengen hiermee ons advies uit.

Voordat wij op de inhoud van het initiatief ingaan willen we ook van onze zijde waardering uitspreken voor de indienster van het initiatief. Ongeacht de inhoud vinden wij het te waarderen dat inwoners van onze gemeente ideeën genereren en ook anderen daarvoor warm weten te krijgen, wat blijkt uit de ondersteuning van het burgerinitiatief. Het draagt bij aan de inkleuring van de democratie op gemeentelijk niveau.

Zoals we stelden, staat dit los van de inhoud. Want daaromtrent zal een zelfstandige afweging plaats moeten vinden in de gemeenteraad. En daarin moet de gemeenteraad, net als in andere zaken, op een eigenstandige wijze tot een afweging kunnen komen. En daarvoor is de inhoud bepalend.

Beoordeling

Allereerst willen wij ingaan op de status van een burgerinitiatief afgezet tegen een verzoek van een burger. Vervolgens zullen wij ingaan op de vraag of de gemeentelijke overheid een taak heeft waar het gaat om de inhoud van het initiatief. Tenslotte zullen wij op basis daarvan een concreet advies formuleren gericht op de specifieke inhoud van het initiatief.

Status burgerinitiatief
Met het indienen van een burgerinitiatief wordt aan de gemeenteraad een onderwerp voorgelegd waaromtrent de raad af moet wegen of er in het algemeen belang van het besturen van de gemeente initiatieven moeten worden ontplooid of maatregelen moeten worden genomen. Daarin is een burgerinitiatief iets anders dan een “verzoek” aan de gemeenteraad. In dat laatste geval vindt ook een belangenafweging plaats, maar die is van een ander karakter dan bij een burgerinitiatief. Bij het afwegen van een burgerinitiatief komt nadrukkelijker de algemene vraag naar voren of de gemeentelijke overheid op een bepaald onderdeel tot nieuw beleid moet komen.
Het voorliggende initiatief heeft een mengeling van beide. Aan de ene kant een zeer concreet verzoek, aan de andere kant wordt aan de gemeenteraad voorgelegd dat er op het gebied van aanleg en onderhoud een taak zou liggen. Voor de strekking van ons advies is de menging van initiatief en verzoek niet van wezenlijk belang. Een discussie over de scheidslijnen daartussen is theoretisch mogelijk boeiend, maar draagt niet bij aan de inhoudelijke afweging in de zaak die concreet voorligt.

Behoort het initiatief te leiden tot een nieuwe overheidstaak?
Wij hebben er begrip voor dat liefhebbers van honden om diverse redenen behoefte hebben aan een hondenspeeltuin. In het initiatief worden daar diverse redenen voor aangedragen. Daar willen wij op zich niets aan af doen.
De vraag is of het een taak van de overheid is om dit te faciliteren. We wegen daarbij een aantal zaken af:

- Wanneer burgers aan de gemeente het verzoek voorleggen om na te gaan of er mogelijkheden zijn voor een hondenspeeltuin achten wij ons gehouden een dergelijke vraag serieus tegemoet te treden. Dat betekent dat wij mogelijke locaties die worden aangedragen zullen beoordelen en, als het mogelijk is, ook nagaan of we zelf gronden hebben waar een dergelijk initiatief gerealiseerd zou kunnen worden. We hebben daarin dus een tweeledige taak:
  - we handelen als overheid waar het gaat om de randvoorwaarden
  - we handelen als private partij waar het gaat om concrete percelen grond
- Alhoewel een hond mogelijk het meest voorkomende huisdier in Nederland is, vinden wij dat de overheid alleen op basis daarvan niet op voorhand onderscheid kan maken tussen soorten dieren waaraan mensen plezier beleven.
- De rol van de overheid is steeds meer in discussie. Zeker in het huidige tijdsgewricht waar ook de financiële mogelijkheden fors onder druk staan, zijn wij zeer kritisch in het aanpakken van nieuwe taken. Daarbij is voor ons een belangrijke afweging in hoeverre zulke taken aan de samenleving als geheel een bijdrage leveren, dan wel noodzakelijk zijn om te voorkomen dat mensen in onze samenleving de grond onder de voeten verliezen.
- Vervolgend op het vorige: waar wij in het publieke domein beperkingen moeten aanbrengen in het onderhoud is de vraag of er dan op een meer besloten domein onderhoud moet worden aangepakt.
- Bij de afwegingen dient niet alleen naar het concrete initiatief gekeken te worden, maar moet ook afgewogen worden dat wel of niet tegemoet komen aan een initiatief ook doorwerking heeft naar vergelijkbare situaties. Waarom zou een overheid bijvoorbeeld wel investeren in en onderhoud doen op een hondenspeelplaats en niet bij manege's, een onderkomen voor cavia's etc.

Alles afwegende zijn wij van mening dat het initiatief niet moet leiden tot een verbreding van het gemeentelijk takenpakket.

Concrete situatie
Bovenstaande afweging laat onverlet dat een particulier initiatief voor een hondenspeeltuin zeker gestalte kan krijgen. Maar het gaat dan wel om een particulier initiatief en niet om een initiatief van de overheid. In de concrete situatie zullen we een dergelijk initiatief dan inhoudelijk toetsen aan de mogelijkheden. Daarbij hanteren we een aantal criteria (zonder daarbij direct uitputtend te willen zijn):

- Wat zijn de planologische mogelijkheden en zijn wij eventueel bereid die aan te passen?
  Bij het antwoord geven op de laatste vraag zullen wij de afstand tot de woonbebouwing meewegen. In onze ogen is een dergelijke voorziening in en nabij de bebouwde kom niet wenselijk . (De door initiatiefneemster aangedragen lokatie voldoet niet aan deze voorwaarde en is dus niet geschikt)
- Wat zijn de risico's (veiligheid en volksgezondheid) en in hoeverre worden er maatregelen genomen die te voorkomen of tot aanvaardbare proporties te beperken?
  Het initiatief benoemt een aantal risico's. Daaruit blijkt een serieuze

benadering. Maatregelen om die te voorkomen of te beperken vragen wel meer aandacht.
- Overige wet- en regelgeving

Advies

Op basis van vorenstaande overwegingen adviseren wij u het volgende:

Gelezen het burgerinitiatief voor een hondenspeeltuin en de afwegingspunten hiervoor adviseren wij de gemeenteraad het burgerinitiatief in de huidige vorm niet om te zetten naar een gemeentelijk initiatief. Wij adviseren de raad uit te spreken dat het realiseren van een hondenspeeltuin niet tot het publieke domein behoort en daarom tot het particulier initiatief behoort. Daarmee is, in formele zin, een oordeel over een lokatie onder de gestelde voorwaarden in het initiatief, niet meer opportuun.

Naast dit formele advies brengen wij nog het volgende naar voren. Wanneer u ons advies overneemt is daarmee voor ons de zaak niet afgedaan. Wij menen dat wij recht doen aan het initiatief door dit vervolgens als een verzoek te behandelen. Daarbij zullen wij de initiatiefneemster benaderen met de vraag of zij het initiatief als particulier initiatief voort wil zetten, nu de gemeente geen middelen beschikbaar stelt (hierbij zien wij het doen van onderhoud en het planklaar maken ook als middel). Indien daarop een bevestigend antwoord gegeven wordt, zijn wij van harte bereid om met de verzoekster de mogelijkheden voor een locatie in onze gemeente af te wegen.